

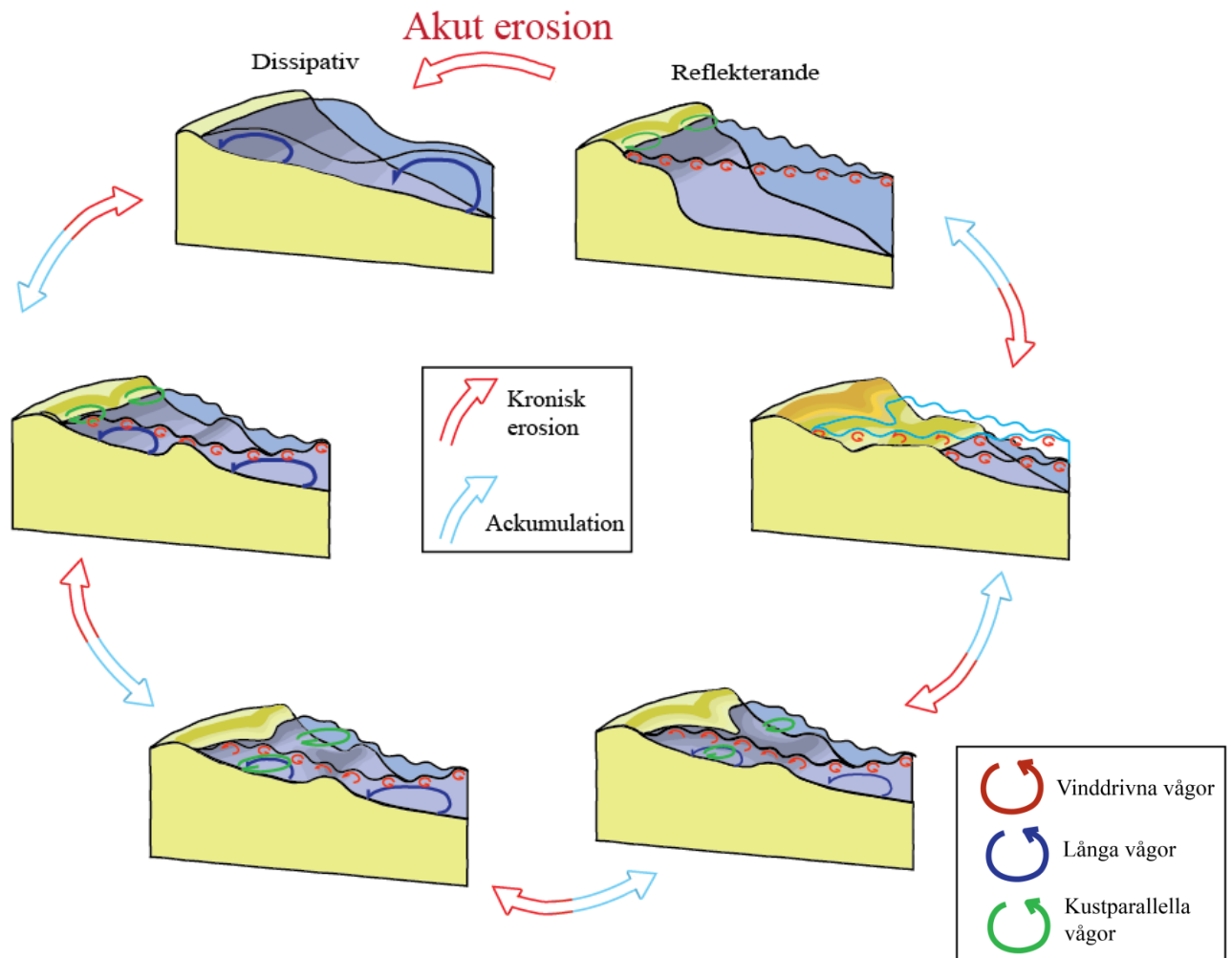
Hur stranden ser ut när havet förändras

av Lykke Lundgren Sassner

Du står på en klippa och ser ut över havet. Den starka vinden stänker upp saltvatten mot ansiktet. Hela stranden har översvallats av vågor och den stora vallen har helt jämnats ut med marken. Det går att se hur stora stenar slungats upp på kustpromenaden och samtidigt som du går hem funderar du över hur föränderlig naturen är.

Vi kan alla känna igen oss i att vara maktlösa inför de pinande vindarna under en höststorm och vad denna riskerar att göra med hus, hem och hav. MEN ju mer vi vet om våra stränder desto mindre oroliga behöver vi vara och desto bättre kan vi försvara oss mot havet som äter sig in i landet.

Genom att se på hur stränderna ser ut och hur mycket sediment som både kommer till och rör sig på stranden går det att avgöra om det är en stor risk för erosion, att land försvinner ner i havet. Erosion förekommer exempelvis när mängden sediment som transporteras till stranden minskar eller när vågor och strömmar förändras. Detta kan ta tid och kallas då för kronisk erosion men det kan också ske snabbt, till exempel när stormen drog in och helt dränkte hela stranden. Denna snabba förändring kallas akut erosion. Men oroa dig inte, med lite tid kommer den snart att växa tillbaka, om det inte kommer många fler stormar. Genom att se på hur stranden ser ut och har förändrats går det att avgöra om den eroderas och vad som formar om den. Spana bara in bilden nedan och se i vilket stadie din favoritstrand är och hur den förändras över månaderna och åren.

Dissipativa och **reflektande** stadier är varandras motsatser och mellan dessa ytterligheter finns kombinerande former. Dissipativa stränder är stränder där energin successivt avtar. Dessa är flacka och formas av långa vågor så som från stormar. Reflektande stränder är stränder där energin bevaras hela vägen till strandkanten och där reflekteras tillbaka till havet. De är branta och formas främst av korta vågor. Beroende på exempelvis balansen mellan de olika vågorna och hur mycket sediment som finns så finns det olika mellanstadier som stranden kan ha.